SeAMK tekee kattavan selvityksen eteläpohjalaisten energiaturveyrittäjien tilanteesta

4.9.2020

Suomen tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2035. Hallitusohjelmassa halutaan vähentää energiaturpeen käyttöä ja turpeen poltosta syntyviä päästöjä. Energiaturvetuotannon alasajo ei ole kuitenkaan yksinkertaista, ja se on herättänyt paljon ristiriitaisia ajatuksia energiaturveyrittäjissä ja energiahuollossa. Monille yrittäjille tilanne on ollut pitkään hankala ja paine siirtyä muille aloille on nyt kova.

Etelä-Pohjanmaa on maailman tärkeimpiä energiaturvealueita ja turvetta tuotetaan lähes jokaisessa eteläpohjalaisessa kunnassa. Energiaturpeen käytön vähentäminen merkitsee isoa muutosta maakunnan yrityskentässä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK) on valmistellut keväästä lähtien kyselytutkimusta energiaturveyrittäjille siitä, miten he näkevät nykyisen tilanteen. Kysely teetetään osana hanketta ”Hajautetun energiantuotannon hybridiratkaisut Etelä-Pohjanmaan maaseudulla – HYBE”.

Etelä-Pohjanmaa on turvemaakunta

Etelä-Pohjanmaalla on meidän tietojemme mukaan lähes 150 yritystä, joiden päätoimiala on tavalla tai toisella sidoksissa turvetuotantoon. Luku on maakunnallisessa vertailussa omaa luokkaansa. Suurin osa yrityksistä toimii Seinäjoen ja Kuusiokuntien seutukunnissa.

Valtakunnallinen energiaturveryhmä laatii asiasta kansallista näkemystä, mutta selvitystä alueellisella tasolla ei ole tehty. SeAMKin selvityksessä halutaan aktivoida koko yrityskenttää tuomaan oman näkemyksensä esille. Energiahuollon sidosryhmähaastatteluja tehdään erikseen.

Meidän selvitysten mukaan suuri osa turveyrittäjistä on monialayrittäjiä, joiden yhtiömuoto, toimintamalli ja liikevaihto vaihtelevat huomattavasti. Lisäksi monet yrittäjistä ovat ikääntyneitä, joten yrittäjien uudelleenkouluttaminen ja siirtyminen muihin töihin voi olla haastavaa.

Yrittäjän ääni kuuluviin

Nyt olisi erittäin tärkeää, että syyskuussa kirjeen saavat yrittäjät vastaavat kyselyyn ja jakavat asiasta oman näkemyksensä. Kyselyn avulla tuomme esille yritysten omaa ääntä, jolla vahvistamme oikeudenmukaista siirtymää ja vuorovaikutusta.

SeAMKin kyselytutkimuksella on vahva taustatuki. Hanketta ja kyselyä ovat tukeneet Maaseuturahasto/Etelä-

Pohjanmaan Ely-keskus, MTK Säätiö, Töysän Säästöpankkisäätiö ja EPV Energia Oy. Kyselyyn on saatu kommentteja mm. Bioenergia ry:ltä ja Etelä-Pohjanmaan liitolta. Lisäksi HYBEn hankekumppani Vaasan yliopiston Vebic on kommentoinut kyselyä.

Kuva: Energiaturvetuotanto ja soiden metsätalouskäyttö herättävät laajalti keskustelua (Kuva: Risto Lauhanen).

Kari Laasasenaho
FT, Asiantuntija, TKI

SeAMK Ruoka

Risto Lauhanen

MMT, Erityisasiantuntija, TKISeAMK Ruoka